

Dato: 26.06.2015

Kunnskapsdepartementet

Høringssvar fra Tønsberg kommune **NOU 2015:2 Å HØRE TIL. VIRKEMIDLER FOR ET TRYGT PSYKOSOSIALT MILJØ**

Innledning/ bakgrunn

Djupedalutvalget ble oppnevnt ved kongelig resolusjon den 9. august 2013. Utredningen ble sendt ut på høring den 19. mars, med frist for høringsuttalelser 22. juni 2015.

I utredningen foreslås det om lag 100 tiltak for at alle elever skal ha et trygt psykososialt skolemiljø uten krenkelser, mobbing, trakassering og diskriminering.

På grunn av en knapp høringsfrist, høyt arbeidspress og begrenset kapasitet i administrasjonen er denne høringsuttalelsen kun administrativt behandlet, og blir presentert i en svært komprimert form.

Faktagrunnlag

Utvalget peker på sju prioriterte områder for å løse utfordringene med å gi alle elever et trygt psykososialt skolemiljø:

- Å legge til rette for en stor statlig satsing på inkluderende skole
- Endring av opplæringsloven kap 9a
- Styrket håndheving av opplæringsloven
- Målrettet innsats mot krenkelser, mobbing, trakassering og diskriminering
- Styrking av skoleeierskapet
- "Et lag rundt eleven"
- Ny forskning på kunnskapssvake områder

Utvalget er opptatt av at barns rettigheter etter barnekonvensjonen og opplæringsloven skal bli oppfylt i praksis, og vektlegger skolens at arbeid skal være rettet mot det helhetlige psykososiale skolemiljøet. Det forebyggende arbeidet handler om å redusere og avverge risikoen for krenkelser, mobbing, trakassering og diskriminering.

Vurderinger

Utvalget har levert et svært grundig arbeid som legger et godt grunnlag for det videre arbeidet med skolens psykososiale miljø. Analysene er godt forankret i forskning, og dette gir en trygghet for det videre arbeidet og de satsinger som anbefales i høringsdokumentet.

Tønsberg kommune støtter i hovedsak innholdet i høringsforslaget, men vil gi følgende kommentarer til enkelte punkter:

Kapittel 13, Forslag knyttet til skolekultur, Forslag 7:

Det må bygges opp fagmiljøer med spisskompetanse om krenkelser, mobbing, trakassering og diskriminering knyttet til diskrimineringsgrunnlagene i skolen.

Tønsberg kommune støtter forslaget, men mener det er viktig at disse fagmiljøene bygges opp i nær tilknytning til skolen for å sikre eierforholdet til denne kompetansen.

Kapittel 16, Styrket håndheving av brudd på kapittel 9a

Forslag 1:

Dagens klageordning endres. Gjenstanden for klager endres til krenkelser og om skolen har satt inn tilstrekkelige og egnede tiltak for å sikre at eleven har et trygt psykososialt miljø.

Forslag 2:

Førsteinstans er barneombudet, som er et lavterskeltilbud og behandler klager etter § 9A-10. Barneombudet gis myndighet til å sanksjonere skoleeiere som ikke har gjort nok for å stoppe krenkelsene og sørge for at eleven får et trygt psykososialt skolemiljø i etterkant.

Tønsberg kommune støtter ikke disse to forslagene. Djupedalutvalget foreslår en klageordning som vesentlig skiller seg fra andre klager i elevens hverdag, både i framgangsmåte, innhold og klageorganer. Tønsberg kommune er bekymret for at et nasjonalt klageorgan vil virke fjernt og byråkratiserende. Barneombudet er i dag en klar stemme for barnets interesser, og bør ikke tillegges oppgaver som endrer denne funksjonen.

Tønsberg kommune mener at en ny klageordning må være nær skolen og eleven, og at klageinstansen må være et organ som har en helhetlig innfallsvinkel til fagfeltet og som kjenner aktørene. En aktuell mulighet er å gi Fylkesmannen denne rollen, med mulighet for å gi konkrete og målbare pålegg, sette tidsfrister og ilegge sanksjoner. Utvalget peker for øvrig på at Fylkesmannens kapasitet til å føre tilsyn med skolene uansett må styrkes (Forslag 4), og det må også vurderes i denne sammenheng å gi Fylkesmannen et bredere virkemiddelapparat. Tønsberg kommune vil i denne sammenheng legge til at vi har hatt gode erfaringer med Fylkesmannens kompetanse og utøvelse av sin rolle i forbindelse med de tilsyn som er gjennomført.

Kapittel 17 Skoleeierens styring og støtte

Forslag 5:

Mandatet til PP-tjenesten endres slik at arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling knyttes til opplæringen og det psykososiale skolemiljøet til alle elever. Det bør overføres ressurser fra Statped til skoleeiere for å styrke PP-tjenesten.

Tønsberg kommune mener at å forankre det systemrettede arbeidet i forhold til hele elevgruppa har flere positive sider. I praksis gjøres dette i dag med henvisninger fra skoler innenfor bedring av klassemiljøer og lignende. Vi er imidlertid usikker på hva dette vil innebære i forhold til PP-tjenestens forankring innenfor spesialundervisningsområdet og rettigheter for elever med særskilte behov.

For det andre foreslår utvalget at det overføres ressurser til PP-tjenesten fra Statped for å styrke PP-tjenesten når oppgavene fører til et bredere mandat i opplæringsloven. Tønsberg kommune mener at Statpeds oppgaver er viktige og at behovet for tjenester derfra er av stor verdi, særlig for kommuner av middels og liten størrelse. For å kunne arbeide med det psykososiale miljøet til alle elever må uansett PP-tjenesten styrkes.

Med hilsen

Pål Thalmann
Kommunaldirektør

John Nélvik Lie
rådgiver

